

Vanhentunut versio.

Etsi uusin versio: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/>

Siviilipalvelusvelvollisen matkoja koskeva ohje

Siviilipalvelusvelvollisen matkoja koskeva ohje

OHJE

TEM/327/00.03.05.02/2015

12.2.2015

Voimassa 12.2.2015 toistaiseksi

Sisältö

1	Yleistä.....	3
1.1	Matkalippujen tilaaminen.....	3
1.2	Matkalippujen säilytys.....	4
2	Siviilipalvelusvelvollisen maksuttomat matkat	
	työ- ja elinkeinoministeriön määrärahoista	5
2.1	Maksuttomat lomamatkat.....	5
2.1.1	Matkakohderajoitukset ja kulkuneuvokohtaiset menettelysäännökset.....	6
2.1.2	Korvauksen suuruus omaa autoa tai taksia käytettäessä.....	8
2.1.3	Paikallisliikennekulukorvaukset (yli 5 km).....	9
2.2	Maksuttomat palvelusmatkat.....	10
3	Työ- ja komennusmatkat sekä	
	ruoka- ja majoitusraha.....	12
3.1	Päivittäiset työmatkat ja komennusmatkat.....	12
3.2	Ruokaraha.....	12
3.3	Majoitusraha komennusmatkan ajalta.....	13
4	Alennettu matka Suomen alueella	14

1 Yleistä

Siviilipalvelusvelvollisen maksuttomista lomamatkoista, työ- ja palvelusmatkoista sekä komennusmatkoista on säädetty siviilipalveluslaissa ja työministeriön asetuksessa. Tällä ohjeella määritellään tarkemmin em. säännösten soveltamista käytännössä.

Siviilipalvelusvelvollisella on oikeus saada sekä hänelle maksuttomia matkoja tai korvausta matkakustannuksista että alennettuja matkoja jäljempänä tarkemmin määritellyllä tavalla. Maksuttomat palvelusmatkat ja lomamatkat maksetaan työ- ja elinkeinoministeriön määrärahoista. Työ- ja komennusmatkojen kustannuksista vastaa palveluspaikka.

1.1 Matkalippujen tilaaminen

a) VR

Palveluspaikka voi työ- ja elinkeinoministeriön määrärahoista maksettavia *maksuttomia lomamatkoja* varten ostaa junalippuja VR:n internetissä olevan ostosovelluksen kautta. Ostosovellus löytyy VR:n sivuilta www.vr.fi/yrityksille. Ostosovellukseen kirjautumista varten palveluspaikka tarvitsee käyttäjätunnuksen ja salasanan, jotka siviilipalveluskeskus antaa. VR:n ostosovelluksen käyttöohje sekä ohjeet käyttäjätunnuksen ja salasanan hankkimiseen ovat siviilipalveluskeskuksen internet-sivuilla www.sivarikeskus.fi (junalippujen tilausohje). Kun liput ostetaan VR:n ostosovelluksen kautta, lasku lipuista menee suoraan valtiolle ja lippu voidaan tulostaa ostosovelluksesta. Liput ovat aina eko-luokan aikuisten peruslippuja.

Junalippuja VR:n ostosovelluksen kautta saa ostaa vain henkilö, joka on saanut käyttäjätunnuksen ja salasanan (palveluspaikan vastuuhenkilö). Velvollinen ei saa itse ostaa lippuja eikä käyttäjätunnuksia tai salasanaa saa luovuttaa hänelle.

Matkalippuja juniin on kahdenlaisia: ilmaismatkoihin oikeuttavia ja 50 prosentin matkalippualennukseen oikeuttavia. Siviilipalvelusvelvollinen voi ostaa 50 prosentin alennuksella junalippuja omiin matkoihinsa esittämällä voimassaolevan kuvallisen siviilipalvelustodistuksensa. Siviilipalvelusvelvollisella on oikeus matkustaa myös 1. luokassa varusmiesalennuksella, kun kyse on hänen omista matkoistaan. Helsingin seudun liikennealueen (HSL) lippuja ei myydä alennuksella.

b) Matkahuolto

Palveluspaikka voi vastaavasti tilata matkalippuja linja-automatkoja varten Matkahuollon asiakaspalvelukeskuksesta (Asiakaspalvelukeskus, lipputilaukset, PL 111, 00201 Helsinki) liitteen 1 lomakkeella. Liput ovat ainoastaan maksuttomiin lomamatkoihin oikeuttavia. Lippu ei kelpaa maksuvälineenä Helsingin yhteistariffiliikenteessä eikä kunnallisten liikennelaitosten busseissa. Näistä matkoista ei anneta alennusta. Matkalippujen esittänyt esimerkiksi matkareitin osalta on palveluspaikan tehtävä. Lipun täyttöohjeet ovat näiden ohjeiden liitteenä 2. Matkustusoikeus edellyttää palvelusvelvolliselta lisäksi palvelusmääräyksen tai kuvallisen siviilipalvelustodistuksen esittämistä. Näiden puuttuessa hänen katsotaan matkustavan liputtomana.

Kohdissa a) ja b) mainittuja VR:n ja Matkahuollon matkalippuja ei käytetä palveluspaikan maksettaviksi kuuluviin työ- ja komennusmatkoihin. (ks. työ- ja komennusmatkoista, kohta 3.1)

1.2 Matkalippujen säilytys

Palveluspaikka on vastuussa sille toimitettujen tai sen ostamien matkalippujen asianmukaisesta säilytyksestä ja käytöstä. Matkalippuja tulee säilyttää lukitussa paikassa. Niihin ei saa tehdä korjauksia, vaan virheen tapahduttua lippu on mitätöitävä.

2 Siviilipalvelusvelvollisen maksuttomat matkat työ- ja elinkeinoministeriön määrärahoista

2.1 Maksuttomat lomamatkat

Siviilipalvelusvelvollisella on oikeus Suomessa palvelusaikanaan maksuttomiin lomamatkoihin palvelupaikan osoittamasta majoituksesta koti- tai asuinpaikkakunnalleen. Ulkomailla vakinaisesti asuvalla on palvelusaikanaan oikeus vähintään yhteen lomamatkaan koti- tai asuinpaikkakunnalleen.

Maksuttoman lomamatkan voi pääsääntöisesti saada vain koti- tai asuinpaikkakunnalle. Jos siviilipalvelusvelvollisella on erityisiä siteitä muualle Suomessa sijaitsevalle paikkakunnalle, voidaan erityisestä syystä korvata matkakulut myös tälle paikkakunnalle. Tältä osin matkakustannusten korvaaminen on harkinnanvaraista. Matkaa myönnettäessä tulee kiinnittää huomiota siviilipalvelusvelvollisen olosuhteisiin kokonaisuutena. Katso kohta 2.1.1. Matkakohderajoitukset.

Lomamatkojen määrät

Siviilipalvelusvelvollisella on palvelusaikanaan oikeus maksuttomiin lomamatkoihin *Suomessa* ilman lukumäärärajoituksia.

Pohjoismaissa vakinaisesti asuvalla siviilipalvelusvelvollisella on palvelusaikanaan oikeus *neljään edestakaiseen* maksuttomaan lomamatkaan koti- tai asuinpaikkakunnalleen *ulkomailla*. Lisäksi hänellä on oikeus maksuttomiin lomamatkoihin *Suomessa* samoin perustein kuin Suomessa asuvalla.

Muualla Euroopassa vakinaisesti asuvalla on oikeus *kolmeen edestakaiseen* matkaan koti- tai asuinpaikkakunnalleen *ulkomailla*. Lisäksi hänellä on oikeus maksuttomiin lomamatkoihin *Suomessa* samoin perustein kuin Suomessa asuvalla.

Euroopan ulkopuolella vakinaisesti asuvalla *kahteen edestakaiseen* lomamatkaan koti- tai asuinpaikkakunnalleen *ulkomailla*. Lisäksi hänellä on oikeus maksuttomiin lomamatkoihin *Suomessa* samoin perustein kuin Suomessa asuvalla.

Vakinainen asuminen ulkomailla tarkoittaa sitä, että palvelusvelvollinen on merkitty Suomesta poissaolevaan väestöön. Vakinainen ulkomailla asuminen tulee todistaa riittävillä selvityksillä (esim. asumisen alkamispäivän ja sen jatkumisen osoittava henkikirjanote/asuinpaikkatodistus, konsulaatin todistus, väestörekisterin ote, työlupakopio tms.). Lisäksi pysyvän asuinpaikan selvittämiseen käytetään Suomen väestörekisterin tietoja.

Vakinaisesti *Pohjoismaissa* tai *muualla Euroopassa* (ei Suomessa) asuvalle siviilipalvelusvelvolliselle matkakustannukset maksaa palvelupaikka, joka perii ne jälkikäteen siviilipalveluskeskuksesta. Laskusta tulee ilmetä siviilipalvelusvelvollisen henkilö- ja palvelupaikkatietojen lisäksi matkan aihe (lomamatka, palvelukseenastumis- tai kotiuttamismatka) palvelupaikan luotettavasti tarkistamat kotipaikkatiedot sekä eritellyt kustannus- ja aikataulutiedot.

Euroopan ulkopuolella vakinaisesti asuva palvelusvelvollinen voi hakea korvausta matkakustannuksista palvelukseen ja takaisin siviilipalveluskeskukselta jälkikäteen. Hakemukseen on

liitettävä tositteet kustannuksista, selvitys matkan aikataulusta sekä ulkomailla oleskelun tarkoituksesta ja kestosta. Palvelusvelvollinen tai -paikka voi olla asiasta yhteydessä siviilipalveluskeskukseen etukäteen.

Matkat on tehtävä olosuhteet huomioon ottaen valtiolle edullisimmalla tavalla. Ulkomaille matkustettaessa matkaosuudelle Suomessa voidaan antaa maksuttomaan lomamatkaan oikeuttava matkalippu. Jos matka maitse tai meritse olisi ajallisesti kohtuuttoman pitkä tai lentäminen on osoitettavissa halvimmaksi matkustustavaksi, palvelusvelvollinen voi matkustaa lentokoneella. Nuoriso- ym. alennuksia on käytettävä hyväksi.

Maksuton lomamatka saadaan antaa vain milloin siviilipalvelusvelvollisen vapaa-aika tai loma ylittää kestoltaan 24 tuntia. Maksutonta lomamatkaa ei siten saa antaa ns. iltavapaata varten eikä siviilipalveluskeskuksella tapahtuvan peruskoulutusjakson aikana tapahtuvaa iltamatkustamista varten.

Jos yhdensuuntainen matkustaminen lomalle (ei koske viikkovapaata) matkakohteeseen kestää yli 6 tuntia yleisiä kulkuneuvoja käyttäen, palveluspaikka voi hyvittää kuuden tunnin ylittävän ajan joustavasti tulo- ja menomatkojen aikataulujen mukaisesti palveluksen alkamisen ja päätymisen kellonajassa. Tämä ei ole kuitenkaan automaattista, vaan palveluspaikan harkinnassa.

2.1.1 Matkakohderajoitukset ja kulkuneuvokohtaiset menettelysäännökset

Matkakohderajoitukset

Valtion maksamat maksuttomat lomamatkat on tarkoitettu *palveluspaikan paikkakunnan ja palvelusvelvollisen oman koti- tai asuinpaikkakunnan* välisille matkoille. Lomamatkoja ei saa myöntää iltavapaita (alle 24 h loma) varten.

Palvelusvelvollisen esittämästä *erityisestä syystä* palveluspaikka voi *harkintansa mukaan* myöntää matkan myös seuraavassa kappaleessa kohdissa a) – d) tarkoitetuille paikkakunnille. Saadaksesen matkan em. paikkakunnille on palvelusvelvollisen hankittava ja esitettävä matkan myöntämiseksi tarpeelliset todisteet (esim. väestörekisteriote, osoitetodistus). Palveluspaikka harkitsee tarvittavien todisteiden lajin ja riittävyyden tapauskohtaisesti ottaen huomioon mm. palvelusvelvollisen asiakirjoista jo valmiiksi saatavat tiedot.

- a) Paikkakunta, jossa hänellä on pysyvä työ- tai opiskelupaikka
- b) siviilipalvelusvelvollisen avio- tai pysyvän avopuolison asuinpaikkakunta
- c) siviilipalvelusvelvollisen vanhemman, sisaruksen tai lapsen asuinpaikkakunnalle
- d) tulevalle asuinpaikkakunnalle, työ- tai opiskelupaikkakunnalle, mikäli siviilipalvelusvelvollisella on esittää kutsu työpaikkahaastatteluun, pääsykokeisiin tai muu vastaava tosite.

Muille kuin edellä mainituille paikkakunnille matkalippua ei saa myöntää.

Kulkuneuvokohtaiset menettelysäännökset

- a) Juna

Palveluspaikka ostaa junaliput VR:n ostosovelluksesta ja antaa palvelusvelvolliselle. Tarkemmat ohjeet junalippujen ostamisesta ovat siviilipalveluskeskuksen sivuilla osoitteessa www.sivariakeskus.fi. Siviilipalvelusvelvollisella on oltava mukanaan palvelusmääräys tai kvalifinen siviilipalvelustodistus matkustaessaan ilmaismatkaan oikeuttavalla matkalipulla.

Makuupaikkaliput, lemmikkiliput, pyörän-/tavarankuljetusmaksut ym. mahdolliset lisät palvelusvelvollinen maksaa itse. Palvelusvelvollisella on oikeus matkustaa myös 1. luokassa varusmie-salennuksella, kun kyse on hänen omista matkoistaan.

Sairaustilanteissa makuupaikkalippu voidaan korvata, jos siviilipalvelusvelvollinen matkustaa kello 21.00–07.00 välisenä aikana kotihoitoon tai hoidettavaksi sairaalaan tai vastaavaan ja mikäli hänen terveydentilansa edellyttää sitä. Koulutusjakson aikana paikkalipun maksaa siviilipalveluskeskus ja muulloin siviilipalveluspaikka osana sairaanhoitokustannuksiaan.

b) Linja-auto

Palveluspaikka tilaa ilmaismatkalipun Matkahuollon asiakaspalvelukeskuksesta ja täyttää sen tarpeellisilta osin etukäteen (täyttöohje liite 2). Palvelusvelvolliselle ilmainen linja-autolippu kel-paa matkalippuna sellaisenaan palvelusmääräyksen tai siviilipalvelustodistuksen kanssa. Kahta tai useampaa linja-autoa varten kirjoitetaan kullekin osuudelle eri liput.

c) Laiva

Matkakohde-edellytysten täytyessä laivamatka korvataan alusliikenteen taksojen mukaisesti. Korvaus koskee kansipaikkalippua. Autopaikkaa ei korvata missään tilanteessa. Hyttimaksu korvataan ainoastaan poikkeustilanteissa (sairaus, matka kotihoitoon/sairaalaan).

d) Lentokone

Lentomatkan korvaamista koskevat vastaavat matkakohderajoitukset kuin edellä on lueteltu kohdassa 2.1.1. Korvattaviksi tulevat siis pääsääntöisesti ainoastaan matkat siviilipalvelusvelvol-lisen omalle koti- tai asuinpaikkakunnalle. Lentomatka voidaan myös korvata, jos siviilipalvelus-velvollinen joutuu matkustamaan lentopaikkakunnalta edelleen esimerkiksi linja-autolla pääs-täkseen koti- tai asuinpaikkakunnalleen. Korvaamisen edellytyksenä on, että [lentomatka lisät-tyinä muilla matkakustannuksilla on valtiolle edullisin vaihtoehto](#). Lentomatkoja korvataan lähinnä silloin, kun yhdensuuntainen matka on yli 700 kilometriä.

Finnairin lentoliput tulee tilata siviilipalveluskeskukselta (siviilipalveluskeskus puh. 019-530 600) hyvissä ajoin ennen matkan toteuttamista. Siviilipalveluskeskuksen kanssa tulee samalla neuvotella aiotun matkan myöntämisen edellytyksistä ottaen huomioon matkustusta-pojen edullisuusvertailua koskevat kriteerit.

Mikäli siviilipalvelusvelvollinen käyttää muuta lentoyhtiötä kuin Finnairia tai ns. Stand by -len-toa (alle 25-vuotiaille matkustajille tarkoitettut ns. äkkilähdöt, joihin ei voi etukäteen varata lip-pua), tulee palvelusvelvollisen maksaa ensin lippunsa itse. Palvelusvelvollinen laskuttaa mat-kakustannuksista omaa palveluspaikkaansa, jonka tulee tarkistaa lasku, suorittaa matkustus-tavan edullisemmuusvertailu ja edellytysten täytyessä maksaa kustannukset palvelusvelvolliselle. Tämän jälkeen palveluspaikka laskuttaa siviilipalveluskeskusta matkakustannukset [alku-peräisten tositteiden](#) perusteella.

e) Oma auton tai taksin käytön korvaaminen rahana

Maksuttomien lomamatkojen osalta oman auton/taksin käytön korvaaminen edellyttää seuraavien ehtojen täyttymistä:

- 1) koti-/kohdepaikkakunnan tai palveluspaikan puoleisella loppuosalla matka ja matkustu-saika ovat pitkät [tai](#)

- 2) ko. suuntaan tai ko. vuorokaudenaikana julkista liikennettä ei ole *ja*
- 3) loman/vapaa-ajan alkamis- /päättymisajankohtaa muuttamallaakaan ei päästä käyttämään julkista liikennettä.

Siviilipalvelusvelvollisen on korvauksen saadakseen annettava palveluspaikalle selvitys loma-osoitteestaan, sinne johtavasta reitistä pituuksineen, julkisesta liikenteestä aikatauluineen sekä korvauksen minimoivista matkavaihtoehdoista.

Oman auton käytön/ taksimatkan korvaus voidaan maksuttomilla lomamatkoilla suorittaa edellytysten täytyessäkin *pääsääntöisesti ainoastaan matkan loppuosalta* eli lähimmältä liikenneasemalta lopulliseen matkakohteeseen. Tällaisten kustannusten korvaamiselle löytyy peruste myös kohdasta 2.1.3. paikallisliikennekorvaukset.

Erittäin poikkeuksellisissa matkustusolosuhteissa ja jos muita kulkuyhteyksiä ei ole, palveluspaikka voi hakemuksesta myöntää siviilipalvelusvelvolliselle oikeuden suorittaa koko lomat matka omalle koti- tai asuinpaikkakunnalle omalla autolla. Hakemus palveluspaikalle on tehtävä riittävän ajoissa ennen aiotun matkan alkamista. Palveluspaikka laskuttaa myönnettyistä matkoista aiheutuneet kustannukset siviilipalvelukeskukselta normaalin laskutusmenettelyn mukaisesti.

f) Matkakustannusten korvaus rahana

Maksuttomien matkojen osalta pääasiallisena toimintatapana on, että palvelusvelvolliselle tilataan ja luovutetaan ennen maksuttoman matkan alkamista matkaan tarvittavat bussi-, juna- tai lentoliput. *Palveluspaikan tulee huolehtia siitä, että tarvittavien matkalippujen kirjoittaminen/ostaminen onnistuu myös viraston tai vastaavan yleisinä loma-aikoina.* Palvelusvelvolliselle voidaan korvata vapaasta matkasta syntyneet kustannukset rahana ainoastaan erityisen pätevistä syistä. Esimerkiksi jos siviilipalvelusvelvolliselle ei ole voitu toimittaa etukäteen matkalippua, palvelusvelvollinen perii palveluspaikalta tositetta vastaan kustannukset jälkikäteen julkisten kulkuneuvojen mukaan matkustettuna.

2.1.2 Korvauksen suuruus omaa autoa tai taksia käytettäessä

Mikäli oman auton tai taksin käyttöä koskevat edellytykset vapaan matkan osalta täyttyvät, suoritetaan korvaus seuraavasti:

- taksilla kuittia vastaan kilometrimäärään perustuva yleisen linja-autotariffin mukainen maksu. Ei siis koko taksikuitin summaa.
- omaisten noutaessa lähimmältä/sopivalta kaukoliikenteen pysähtymispaikalta ko. edestakaisen matkan pituuden mukainen linja-automaksu (sama myös paluumatkalla)
- Mikäli siviilipalvelusvelvolliselle annetaan oikeus korvaukseen oman auton käytöstä, korvaus maksetaan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti.
- Mikäli reitillä ei ole julkista liikennettä tai aikataulujen sopimattomuudesta johtuen matka-aika muodostuisi kohtuuttoman pitkäksi, korvataan matkustamiskustannukset kokonaisuudessaan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Siviilipalvelusvelvollisen tulee hakea korvausta kirjallisesti etukäteen. Jos julkista liikennettä ei ole, arvioidaan etukäteen maksettavaksi valtiolle edullisin matkustuskorvaus.

2.1.3 Paikallisliikennekulukorvaukset (yli 5 km)

Maksuttomia matkoja koskeva matkalippu kirjoitetaan matkakohdetta lähinnä sijaitsevalle liikennepysäkille, johon kulkuyhteydet toimivat, esim. linja-autoasema tai rautatieasema. Paikallisliikennekulut lähimmältä liikennepysäkiltä lopulliseen matkakohteeseen, esim. rautatieasemalta kotiin tai palveluspaikkaan, *korvataan siviilipalvelusvelvolliselle siltä osin kuin ne ylittävät yhdensuuntaisen 5 kilometrin rajan.*

Korvaus paikallisliikennekuluista suoritetaan siviilipalvelusvelvolliselle liikennepysäkin ja matkustuskohteen välisen kilometrimäärän perusteella voimassa olevan alimman linja-autotariffin mukaisesti. Kuitenkin niissä kunnissa, joissa noudatetaan matkan pituudesta riippumatonta vakiotariffia (Helsinki, Turku, Tampere ym.), suoritetaan myös paikallisliikennekorvaus vakio-
tariffin mukaisena.

Korvaukset päivärahojen maksun yhteydessä – laskutus siviilipalveluskeskukselta puolivuositain

Palveluspaikan tulee maksaa siviilipalvelusvelvollisille paikallisliikennekuluista aiheutuneet kustannukset jälkikäteisesti matkustamista seuraavan kuukauden päivärahojen maksatuksen yhteydessä tai muulla palveluspaikan yhdessä siviilipalvelusvelvollisen kanssa sopimalla tavalla. Palveluspaikka laskuttaa siviilipalveluskeskukselta siviilipalvelusvelvollisille maksetut, *lomamatkoihin liittyvät* paikallisliikennekulukorvaukset puolivuositain seuraavasti:

- paikallisliikennekulut ajalta 1.1.–30.6. – laskutus siviilipalveluskeskukselta vuosittain 15.7. mennessä
- paikallisliikennekulut ajalta 1.7.–31.12. – laskutus siviilipalveluskeskukselta vuosittain 15.1. mennessä.

Siviilipalveluskeskukselle lähetettävästä laskusta tulee ilmetä ainakin seuraavat seikat:

- laskutettavien matkojen päivämäärät
- palveluksessa olleiden, laskutettavien henkilöiden nimet ja henkilötunnukset
- matkustuspaikkakunnat ja
- kilometrit, joista korvauksia haetaan.

Laskuun tulee liittää alkuperäiset kuitit tai muu todisteellinen selvitys maksun perusteista (ajettu kilometrit).

Laskut lähetetään osoitteella: SIVIILIPALVELUKESKUS
Latokartanontie 79 A
07810 Ingermaninkylä

Paikallisliikennekulujen korvaamisedellytysten tarkistaminen

Lomamatkojen myöntämisestä tai matkakulujen ja päivärahojen maksamisesta *palveluspaikassa vastuussa olevan henkilön tulee virkavastuulla tarkistaa* siviilipalvelusvelvollisen paikallisliikennekulujen osalta ilmoittaman laskutusperusteen oikeellisuus siinä vaiheessa, kun palveluspaikka maksaa korvaukset siviilipalvelusvelvolliselle. Mikäli matkasta ei ole käytettävissä linja-autokuittia, matkakortin matkaerittelyä tai muuta selkeää tositetta, suoritetaan kontrollointi käytettävissä olevien tietojen perusteella (lähinnä osoitetiedot ja velvollisen oma ilmoitus).

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää palveluspaikkojen huomiota yllä esitettyyn laskutusai-
katauluun. Sekä tarkoituksenmukaisuussyyt, laskujen suhteellisen pienet euromäärät että

palveluspaikkojen suuri lukumäärä puoltavat keskitetyn, puolivuositain tapahtuvan tilitysmenetellön käyttämistä.

Esimerkkejä paikallisliikennekulujen korvaamisesta:

Esimerkki 1

Siviilipalvelusvelvollinen käyttää elokuussa ilmaisen edestakaisen lomamatkan matkustaen palveluspaikastaan Espoon Tapiolasta vanhempiensa luokse Loimaalle.

1. Siviilipalvelusvelvolliselle ostetaan/kirjoitetaan junalippu/bussilippu välille Helsinki–Loimaa–Helsinki.

2. Lisäksi palveluspaikka maksaa siviilipalvelusvelvolliselle seuraavan päivärahamaksatuksen yhteydessä tai muutoin sopimallaan tavalla Tapiola–Helsinki väliltä aiheutuneet paikallisliikennekulut seutuliikenteen vakiotariffin mukaisena.

3. Mikäli siviilipalvelusvelvollisen vanhemmat asuvat Loimaalla yli 5 kilometrin päässä rautatieasemalta/linja-autoasemalta, tulee palveluspaikan maksaa palvelusvelvolliselle linja-autotariffin mukainen korvaus myös Loimaalla aiheutuneista paikallisliikennekuluista. Korvaus tulee maksaa palvelusvelvollisen luotettavasti ilmoittaman kilometrimäärän perusteella riippumatta siitä, millä kulkuneuvolla palvelusvelvollinen on matkan tosiasiasa tehnyt.

4. Palveluspaikka laskuttaa työ- ja elinkeinoministeriötä mainituista kustannuksista yhdessä muiden loppuvuoden aikana kertyneiden paikallisliikennekustannusten kanssa yhdellä laskulla seuraavan vuoden tammikuun 15. päivään mennessä.

Esimerkki 2

Siviilipalvelusvelvollinen käyttää maksuttoman lomamatkan matkustaen koulutusjaksolta Lapinjärveltä kotiinsa Helsingin Vallilaan.

1. Siviilipalvelusvelvolliselle kirjoitetaan linja-autolippu välille Lapinjärvi–Helsinki.

2. Korvattavia paikallisliikennekuluja ei tule, sillä Lapinjärvellä matka siviilipalveluskeskuksesta lähimmälle linja-autoasemalle on alle 5 kilometriä samoin kuin matka Helsingin linja-autoasemalta kotiin Vallilaan.

2.2 Maksuttomat palvelusmatkat

Siviilipalvelusvelvollisten palvelusmatkat korvataan valtion varoista täyden korvauksen periaatteen mukaisesti. Matkakustannukset korvataan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Koti- tai asuinpaikkakunnan ja palveluspaikkakunnan välinen matka korvataan, kun matkan perusteena on

- siviilipalvelukseen saapuminen (palvelukseenastumismatka)
- täydennyspalvelukseen saapuminen
- ylimääräiseen palvelukseen saapuminen
- liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen saapuminen
- palveluksesta kotiuttaminen (kotiuttamismatka)
- siirtyminen palveluspaikasta toiseen palveluksen aikana
- määräys saapua kuultavaksi palvelusrikkomusasiassa.

Siviilipalvelusvelvolliselle korvataan lisäksi yhden Suomessa tehdyn matkan kustannukset, kun kyseessä on siviilipalvelukseen määräämisen jälkeen tehty matka siviilipalveluspaikkahaastatteluun. Matkakustannukset korvataan vain, mikäli haastattelu suoritetaan siviilipalvelusvelvollisen asuin- tai kotipaikan ulkopuolella. Siviilipalvelusvelvollisen tulee esittää palveluspaikan antama todistus haastattelussa käynnistä ja selvitys matkasta aiheutuneista kustannuksista. Matkakustannukset korvataan vain Suomessa tehdyistä matkoista.

Korvaukset palvelusmatkoista suoritetaan ns. ”ovelta-ovelle” -periaatteella kuitenkin siten, että *alle 5 kilometrin pituisista paikallisliikennematkoista ei korvausta suoriteta*. Palvelusmatkojen osalta myös oman auton tai taksin käyttö korvataan kokonaisuudessaan, jos matka suoritetaan reitillä, jolla ei ole miltään osin julkista liikennettä tai aikataulujen sopimattomuudesta johtuen matka-aika muodostuisi kohtuuttoman pitkäksi. Odotusajan eri matkaosuuksien välillä tulee tällöin olla vähintään 2 tuntia. Mikäli edellä olevat ehdot eivät täyty, voidaan korvaus oman auton käytöstä tai taksin käytöstä palvelusmatkoilla maksaa, mutta korvausperusteena käytetään yleistä linja-autotaksaa alentamattomana.

Huom! Pääsääntönä on linja-auto- ja junamatkat myös edellä mainittuja palvelusmatkoja (lähinnä palvelukseenastumis- ja kotiuttamismatkat) koskien. Oman auton ja etenkin taksin käyttäminen palvelusmatkoilla tulee rajoittua poikkeuksellisiin tapauksiin ja edellyttää siviilipalveluskeskuksen etukäteen antamaa lupaa. Mikäli palvelusvelvollinen tässä luvussa tarkoitetuilla palvelusmatkoilla käyttää edellytysten mukaisesti omaa autoa/taksia, tulee palveluspaikan huolehtia matkan korvaamisesta palvelusvelvolliselle.

3 Työ- ja komennusmatkat sekä ruoka- ja majoitusraha

3.1 Päivittäiset työmatkat ja komennusmatkat

Kohdassa 2 tarkoitetuista palvelusvelvollisen maksuttomista matkoista suoritetaan korvaus työ- ja elinkeinoministeriön määrärahoista. Sen sijaan palveluspaikka vastaa kustannuksista, jotka aiheutuvat sen määräämistä *komennusmatkoista* sekä kustannuksista, jotka aiheutuvat siviilipalvelusvelvollisen päivittäisistä *työmatkoista* siviilipalveluspaikan osoittaman majoituspaikan ja siviilipalveluspaikan välillä. Näihin matkoihin ei saa käyttää työ- ja elinkeinoministeriön ilmaisiin lomamatkoihin tarkoitettuja matkalippulomakkeita tai VR:n ostosovelluksesta ostettavia lippuja.

Siviilipalvelusvelvollisen tulee esittää siviilipalveluspaikan osoittaman majoituksen ja palveluspaikan välisen työmatkan kustannuksista tarpeellinen selvitys siviilipalveluspaikalle.

Matkakustannukset korvataan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuneiden kustannusten mukaisesti.

Jos työmatka suoritetaan reitillä, jolla ei ole julkista liikennettä tai aikataulujen sopimattomuudesta johtuen matka-aika muodostuisi kohtuuttoman pitkäksi, palvelusvelvolliselle korvataan omalla autolla kulkemisesta aiheutuneet kustannukset. Odotusajan eri matkaosuuksien välillä tulee tällöin olla vähintään 2 tuntia. Korvaus suoritetaan siltä osuudelta matkaa, jolla ei ole käytettävissä julkista liikennettä, lähimmälle julkisen liikenteen asemalle. Tällöin korvauksena suoritetaan vähintään laskennallisen edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisen kustannukset ja enintään siviilipalvelusvelvollisen oman auton käyttämisen kustannuksista esittämän selvityksen mukaiset kustannukset.

Komennusmatkoilla tarkoitetaan työ- ja virkamatkoja vastaavia matkoja. Komennusmatkoihin ei kuitenkaan sovelleta valtion matkustussääntöä. Mikäli komennusmatka edellyttää majoitusta, tulee siviilipalveluspaikan maksaa siviilipalvelusvelvolliselle majoitusraha.

Komennusmatkalle voidaan ostaa makuupaikkalippu, jos matka kokonaisuudessaan tulee valtiolle edullisemmaksi paikkalippua käyttäen kuin majoitus muulla tavoin, lähinnä hotellissa, järjestäen. Siviilipalveluskeskuksessa *koulutusjaksolla* olevien henkilöiden komennusmatkakustannukset maksetaan kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriön määrärahoista.

3.2 Ruokaraha

Jos siviilipalveluspaikka ei järjestä ruokailua, sen on maksettava siviilipalvelusvelvolliselle ruokaraha. Taulukko maksettavista ruokarahoista löytyy siviilipalveluskeskuksen internet-sivuilta www.sivarikeskus.fi. Palvelusvelvolliselle voidaan hakemuksesta maksaa ruokaraha palvelukseenastumis-, kotiuttamis-, kotihoito-, ja palveluspaikan siirtomatkoilta, jos matka on erityisen pitkä eikä ruokailua ole muutoin järjestetty. Hakemus on jätettävä palveluspaikkaan ja siihen on liitettävä selvitys matkan aikataulusta ja reitistä. Komennusmatkoilla ruokailun järjestämisestä ja ruokarahasta vastaa palveluspaikka. Siirtotilanteessa maksajana toimii ensisijaisesti lähetettävä palveluspaikka, joka antaa myös vapaaseen matkaan oikeuttavan matkalipun uuteen palveluspaikkaan.

Kotimaan matkoilla ruokarahan määrä on 7,50 €, jos matka on kestänyt 6-8 tuntia. Jos matka on kestänyt 8-24 tuntia, ruokarahan määrä on 13,50 €. Mikäli matka ylittää sen alkamishetkestä lasketun täyden vuorokauden 2-8 tunnilla, maksetaan ruokarahaa lisäksi 6,50 €. Ulkomaan matkoilla ruokaraha on 28,00 € kultakin lasketulta vuorokaudelta matkan alkamishetkestä lukien, jos matkaan on käytetty yli 8 tuntia. Jos matka ylittää vuorokauden 2-8 tunnilla, maksetaan lisäksi 15,00 €. Euromäärät ovat vuodelta 2013.

Ruokarahaa ei makseta palveluspäiviltä, jolloin siviilipalvelusvelvollinen on lomalla tai viikkovapaalla siviilipalveluspaikan osoittaman majoituksen ulkopuolella.

3.3 Majoitusraha komennusmatkan ajalta

Jos siviilipalveluspaikka ei ole järjestänyt siviilipalvelusvelvollisen komennusmatkalle majoitusta, siviilipalvelusvelvolliselle maksetaan majoitusraha. Jos komennusmatkaan kuuluu kello 21.00–06.00 välillä vähintään neljä tuntia sellaista yhtäjaksoista aikaa, jota ei ole käytetty matkustamiseen, siviilipalvelusvelvolliselle maksetaan majoitusraha kultakin komennusmatkaan käytetyltä vuorokaudelta. Majoitusraha on Suomessa 55 euroa ja ulkomaan komennuksella 100 euroa. Euromäärät ovat vuodelta 2013.

4 Alennettu matka Suomen alueella

Siviilipalvelusvelvollinen saa vapaiden matkojen lisäksi 50 %:n myönnettävän alennuksen kauko-
matkoihin rautateillä sekä linja-autoissa Suomessa omiin matkoihinsa. Pelkästään HSL-alueella
(Helsinki, Kauniainen, Espoo ja Vantaa) kelpaavia lippuja ei myydä alennuksella.

Tällä ohjeella kumotaan työ- ja elinkeinoministeriön 1.2.2014 voimaan tullut siviilipalvelusvelvol-
listen matkoja koskeva ohje TEM/156/03.01.05/2014.

Osastopäällikkö

Pekka Timonen

Hallitussihteeri

Sami Teräväinen

LIIETTEET:

1. Tilauslomake linja-autolipuille
2. Linja-autolipun täyttömalli

Liite 1

Siviilipalvelusvelvollisen ilmaismatkalippujen tilauslomake

Palveluspaikan nimi ja osoite:

Asiakasnumero_-----

Puhelin_-----

Tilataan lippuja_----- kpl

Allekirjoitus ja päiväys

Linja-autolipun täyttömalli

 SIVILIPALVELUSMIEHEN ILMAISMATKALIPPU Busslippu Bussbiljett		Asiakasnumero Kundnummer 5 106821 MATKALIPUN OHEIN OLSI OLLUT SIVILIPALVELUSTOIMIKUNNAN TAI PALVELUSMÄÄRÄYS FÖRUTOM RESEBILJETT SKALL CIVILTJÄNSTGÖRINGSINTYGET ELLER FÖRODNANDE TILLTJÄNSTEN FÖRETES.	1. osa matkalippu 1. del resebiljett
Lähtöpaikka – Från 1	Matkan alentamaton hinta Resans orabatterade pris		
Määräpaikka – Till 2	Palveluspaikan leima, allekirjoitus ja nimen selvennys Inrättningsstämpel, underskrift och namnet textat		
Voimassaoloaika – Giltighetstid 3			
Matkustajan nimi – Passagerarens namn 4	6		
Autohenkilökunta merkitsee matkan hinnan, palveluspaikka täyttää muut kohdat. Resans pris ifylles av busspersonalen, andra punkter ifylles av inrättningen.			

1. Lähtöpaikka esim. Helsinki
2. Määränpää esim. Tampere
3. Voimassaoloaika, lippu on voimassa kuukauden allekirjoituspäivästä tai enintään siviilipalveluksen päättymiseen asti.
4. Matkustajan etu- ja sukunimi
5. Palveluspaikan asiakasnumero (1-4 numeroa), huom! ei hyväksymiskirjeen diaarinumeroa.
6. Esimiehen allekirjoitus ja nimen selvennys.

TEM oppaat ja muut julkaisut 10/2015
ISSN 2342-7922 (verkköjulkaisu)
ISBN 978-952-227-948-4

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelinvaihde +358 29 506 0000
www.tem.fi

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY